

TIẾN TỚI ĐẠI HỘI ĐẢNG TOÀN QUỐC LẦN THỨ XIV
CHÀO MỪNG ĐẠI HỘI ĐẠI BIỂU ĐẢNG BỘ HỌC VIỆN TÀI CHÍNH NHIỆM KỲ 2025 - 2030

HAI MƯƠI HAI NĂM - CHẶNG ĐƯỜNG PHÁT TRIỂN CỦA TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU TÀI CHÍNH KẾ TOÁN

GS.TS. Ngô Thế Chi* - TS. Nguyễn Thị Lan*

Hai mươi hai năm qua, Tạp chí Nghiên cứu Tài chính Kế toán của Học viện Tài chính đã có bước phát triển lớn mạnh, trở thành cơ quan ngôn luận của Học viện Tài chính; nơi đăng tải trí tuệ của các nhà khoa học trong và ngoài Học viện. Sự phát triển của Tạp chí này trong từng thời kỳ, góp phần quan trọng trong việc nâng cao vị thế của Học viện Tài chính. Trong phạm vi bài viết, tác giả khái quát những kết quả đạt được, những hạn chế của Tạp chí. Qua đó, đề xuất một số giải pháp chủ yếu để nâng cao chất lượng và thương hiệu của Tạp chí trong thời gian tới.

• Từ khóa: Tạp chí Nghiên cứu Tài chính Kế toán; phát triển thương hiệu; Học viện Tài chính.

Over the past twenty-two years, the Finance and Accounting Research Journal of the Academy of Finance has made great strides, becoming the mouthpiece of the Academy of Finance; a place to publish the wisdom of scientists inside and outside the Academy. The development of this Journal in each period has made an important contribution to enhancing the position of the Academy of Finance. In the scope of the article, the author summarizes the achievements and limitations of the Journal. Thereby, proposing some key solutions to improve the quality and brand of the Journal in the coming time.

• Key words: Finance and Accounting Research Journal; brand development; Academy of Finance.

Ngày gửi bài: 05/5/2025

Ngày gửi phản biện: 20/5/2025

Ngày nhận kết quả và sửa phản biện: 22/5/2025

Ngày chấp nhận đăng: 02/6/2025

DOI: <https://doi.org/10.71374/jfar.v25.i290.02>

Khái quát

Năm 2025, sau 22 năm tạp chí Nghiên cứu Tài chính Kế toán (NCTCKT) được thành lập, đã tạo dựng được vị thế quan trọng trong các tạp chí khoa học chuyên ngành và trong làng báo chí Cách mạng Việt Nam; thực sự trở thành kênh thông tin quan trọng của Học viện Tài chính (HVTC) và là người bạn đồng hành của đông đảo bạn đọc trong cả nước, đặc biệt là những nhà

nghiên cứu, nhà quản lý trong lĩnh vực tài chính, kế toán.

Tạp chí được thành lập năm 2003, năm 2011, Tạp chí được Bộ Văn hóa Thông tin và Truyền Thông (nay là Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) cấp chỉ số tiêu chuẩn quốc tế ISSN, góp phần nâng cao vị thế khoa học của Học viện Tài chính - một cơ sở đào tạo cán bộ tài chính, kế toán có trình độ đại học và trên đại học có uy tín của cả nước và ảnh hưởng tốt trong khu vực.

Trong 22 năm qua, Tạp chí luôn bám sát đường lối, chủ trương và định hướng của Đảng và Nhà nước cũng như của ngành Tài chính; nghiên cứu những lý luận và thực tiễn về kinh tế tài chính, kịp thời phản ánh trung thực các thông tin về hoạt động khoa học và hoạt động quản lý trong lĩnh vực kinh tế, tài chính, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ của ngành trong công tác quản lý tài chính nói chung và trong công tác đào tạo nguồn nhân lực tài chính, kế toán chất lượng cao của Học viện Tài chính.

Trong công tác tuyên truyền, phổ biến pháp luật, tạp chí Nghiên cứu Tài chính Kế toán đã dành nhiều thời gian và công sức để tổ chức đặt hàng bài viết, biên tập, in ấn và phát hành với nhiều bài viết nghiên cứu có hàm lượng khoa học cao và có giá trị thực tiễn lớn, góp phần tích cực vào việc tuyên truyền, nâng cao nhận thức của cộng đồng trong việc chấp hành chính sách, pháp luật cũng như vận dụng trong thực tiễn.

* Hội đồng Biên tập Tạp chí NCTCKT

Cùng với sự phát triển của đất nước, quá trình đổi mới cơ chế, chính sách kinh tế, tài chính nhằm phù hợp với từng giai đoạn phát triển, các Luật mới được ban hành trên cơ sở bổ sung chỉnh sửa các Luật theo từng thời gian như: Luật Doanh nghiệp, Luật Kế toán, Luật Ngân sách Nhà nước, Luật Quản lý thuế, Luật Đất đai, Luật Quản lý tài sản công... đã được tạp chí đăng tải với những bài viết có chất lượng mang tính nghiên cứu, phổ biến sự đổi mới của các Luật này áp dụng vào thực tiễn. Đồng thời, nhiều bài viết phản ánh thực trạng về chất lượng đào tạo nguồn nhân lực tài chính, kế toán, kiểm toán, ngân hàng trong những thời gian khác nhau và đề xuất những giải pháp có giá trị khoa học và thực tiễn, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo và nghiên cứu khoa học, đáp ứng yêu cầu nâng cao chất lượng nguồn nhân lực cho đất nước nói chung và cho ngành tài chính nói riêng trong quá trình công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

Một số thành tựu

Thành tích nổi bật của tạp chí NCTCKT được thể hiện trước hết là cung cấp cho bạn đọc một khối lượng lớn thông tin lý luận và thực tiễn về quản lý tài chính, ngân sách; thực hiện sứ mệnh: *“Cung cấp sản phẩm đào tạo và nghiên cứu khoa học về tài chính, kế toán có chất lượng cao cho ngành và cho xã hội”*.

Trong quá trình phát triển, tạp chí NCTCKT luôn luôn đổi mới cả về nội dung và hình thức; xây dựng các chuyên mục phù hợp nhằm đáp ứng yêu cầu nghiên cứu và vận dụng những nghiên cứu vào thực tiễn để đạt hiệu quả cao như: chuyên mục Kinh tế, Tài chính vĩ mô; chuyên mục Nghiên cứu trao đổi; chuyên mục Tài chính Doanh nghiệp; chuyên mục Kinh tế, Tài chính quốc tế và chuyên mục khác hay Vấn đề hôm nay. Mỗi chuyên mục này, bao gồm các bài viết có hàm lượng khoa học cao, nội dung lý luận sâu sắc và thực tiễn khách quan, đồng thời có giải pháp mang tính khả thi, là những tài liệu phục vụ cho các nhà nghiên cứu và nhà quản lý trong thực tiễn có thể tham khảo trong hoạch định chính sách và chỉ đạo thực tiễn.

Từ năm 2016, trước yêu cầu hội nhập quốc tế ngày càng sâu, rộng, nhằm tạo điều kiện cho

các nhà khoa học, bạn đọc trong và ngoài nước nghiên cứu, trao đổi những quan điểm khoa học, chính sách tài chính bằng ngôn ngữ tiếng Anh-ngôn ngữ sử dụng phổ biến trong quan hệ quốc tế, Học viện đã trình Bộ cho mở thêm tạp chí Tiếng Anh (Journal of finance & Accounting Research, ISSN: 2588- 1493) và được Bộ Thông tin và Truyền thông cấp phép năm 2017. Tạp chí này, lúc đầu thành lập, được phát hành 2 kỳ trong một năm, tăng dần lên 3 kỳ một năm và đến tháng 4/2023 đã được phép tăng lên 6 kỳ một năm. Điều này, thể hiện sự cố gắng của tập thể lãnh đạo và chuyên viên của Tòa soạn cũng như sự ủng hộ nhiệt tình của Ban lãnh đạo Học viện Tài chính và những nhà khoa học trong và ngoài Học viện.

Về số lượng tạp chí phát hành, từ khi mới thành lập đến tháng 4/2023, mỗi tháng Tạp chí NCTCKT bằng tiếng Việt phát hành 01 kỳ, mỗi kỳ phát hành bình quân 2.000 bản, với số bài viết của một kỳ bình quân từ 18-20 bài.

Từ tháng 4/2023, Tạp chí được cấp Giấy phép phát hành 2 kỳ một tháng và cấp phép cho Journal of finance & Accounting Research lên 6 kỳ một năm; Do đó, số lượng tạp chí phát hành cũng tăng lên, theo đó số lượng bài viết cũng đã được tăng lên gấp đôi, nhìn chung đáp ứng yêu cầu nghiên cứu, tuyên truyền trong giai đoạn mới.

Tính trong 22 năm qua, tạp chí NCTCKT (bản tiếng Việt) đã đăng tải 6.130 bài viết thuộc các khoản mục khác nhau, phát hành khoảng hơn 450.000 cuốn. Và trong hơn 7 năm, Journal of finance & Accounting Research, (ISSN: 2588-1493) đã phát hành hơn 30 kỳ số lượng lên đến hơn 20.000 cuốn và hơn 800 bài viết thuộc các chuyên mục đã đem lại cho bạn đọc những thông tin quan trọng về hoạt động và sự phát triển của ngành tài chính nói riêng và của đất nước nói chung. Đặc biệt là nơi trao đổi khoa học về lĩnh vực tài chính của các nhà khoa học trong cả nước và quốc tế. Theo thống kê, trong 22 năm, tạp chí NCTCKT tiếng Việt và hơn 7 năm Journal of finance & Accounting Research, số lượng các bài viết trong các Chuyên mục của hai Tạp chí được thể hiện trên bảng dưới đây:

Số lượng bài viết phân loại theo chuyên mục

STT	Chuyên mục	Tiếng Việt	Tiếng Anh
1	Tài chính vĩ mô (Macro finance)	700	142
2	Nghiên cứu trao đổi (Study Exchange)	2.900	302
3	Tài chính doanh nghiệp (Coporance finance)	1.160	254
4	Tài chính quốc tế (International finance)	1.020	120
5	Chuyên mục khác (Other categories)	350	66
	Cộng	6.130	884

Trong bối cảnh công nghệ thông tin phát triển hiện nay, Tạp chí đã triển khai Triển khai mã định danh tài liệu số (DOI) đối với cả 2 Tạp chí và đăng tải các bài viết được định danh mã DOI lên hệ thống trang Web của Học viện, góp phần phục vụ đông đảo nhu cầu nghiên cứu, tham khảo của bạn đọc. Đặc biệt, với chủ trương đăng tải nội dung của các công trình NCKH các cấp đã hoàn thành nhằm phổ biến những kết quả nghiên cứu của các nhà khoa học trong Học viện, hàng năm Tạp chí đã dành đủ số lượng bài viết về kết quả của khoảng 130 -150 công trình trên các kỳ của tạp chí. Điều này, được xã hội ghi nhận.

Có thể nói, thương hiệu của tạp chí NCTCKT và Journal of finance & Accounting Research ngày càng nâng lên, từ chỗ Tạp chí được Hội đồng Giáo sư Nhà nước tính 0,5 năm 2003; năm 2011 được Bộ Văn hóa, Thông tin và Truyền thông nay là (nay là Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) cấp chỉ số ISSN: 1859-4093, đến năm 2020 nâng lên 0,75 điểm cho cả hai tạp chí: NCTCKT bằng tiếng Việt và tạp chí bằng tiếng Anh (Journal of finance & Accounting Research, ISSN: 2588- 1493). Tiếp tục đến năm 2023, cả 2 Tạp chí được Hội đồng chức danh giáo sư Nhà nước phê duyệt quyết định nâng lên 1,0 điểm. Bởi vậy, đã thu hút một khối lượng lớn các bài viết của các nhà khoa học trong và ngoài trường. Các bài viết của các tác giả gửi về tạp chí, được Hội đồng Biên tập biên tập một cách kỹ lưỡng, theo đúng quy trình để đảm bảo chất lượng của bài viết. Với đội ngũ các nhà khoa học (gồm cả người Việt Nam và người nước ngoài) có nhiều kinh nghiệm, có uy tín trong Hội đồng Biên tập,

thuộc nhiều chuyên ngành khác nhau đáp ứng đầy đủ các yêu cầu về nhận xét, phản biện để các bài viết đăng tải được đảm bảo chất lượng cao.

Với phương châm không ngừng đổi mới, nâng cao chất lượng bài viết, tạp chí NCTCKT cả tiếng Việt và tiếng Anh đã có sức lan tỏa rộng rãi, truyền tải được những nội dung chủ yếu:

Một là, nghiên cứu những vấn đề liên quan đến tài chính vĩ mô; các cơ chế, chính sách của Đảng và Nhà nước trong quá trình xây dựng và phát triển nền kinh tế - xã hội Việt Nam trong từng thời kỳ; đề xuất các giải pháp cơ cấu thu, chi ngân sách Nhà nước và thực hiện tái cấu trúc đầu tư công; hoàn thiện cơ chế tài chính đối với lĩnh vực công, lĩnh vực tài chính Nhà nước; tăng cường đầu tư phát triển và chính sách an sinh xã hội.

Hai là, nghiên cứu, trao đổi những vấn đề về quản lý tài chính vĩ mô, quản trị doanh nghiệp; các giải pháp hoàn thiện Hệ thống chuẩn mực kế toán Việt Nam, chuẩn mực kiểm toán Việt Nam; các Luật chuyên ngành và việc vận dụng các Luật trong công tác quản lý cả ở tầm vĩ mô và tầm vi mô; thực trạng công tác kế toán, kiểm toán trong các doanh nghiệp và các giải pháp nâng cao hiệu quả công tác kế toán, kiểm toán tại các doanh nghiệp đáp ứng yêu cầu chuyên đổi số trong bối cảnh cách mạng công nghiệp lần thứ tư.

Ba là, nghiên cứu thực trạng và đề xuất các giải pháp đảm bảo an ninh tài chính quốc gia, cân đối ngân sách; giảm tỷ lệ bội chi NSNN; duy trì và giảm nợ Chính phủ, nợ quốc gia trong giới hạn an toàn; tăng cường dự trữ nhà nước nhằm đáp ứng kịp thời các nhu cầu đột xuất của nền kinh tế;

Bốn là, tuyên truyền, vận động và đề xuất các giải pháp vừa ổn định, phát triển sản xuất, vừa chống dịch Covid-19 nhằm giữ vững ổn định kinh tế - chính trị trong giai đoạn dịch Covid-19 bùng phát;

Năm là, Nghiên cứu các giải pháp tăng cường tự chủ trong các cơ sở giáo dục đại học; thực trạng và giải pháp tăng cường quan hệ quốc tế trong lĩnh vực đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế - xã hội trong bối cảnh hội nhập quốc tế và cách mạng công nghiệp lần thứ tư.

Hạn chế

Mặc dù với kết quả đạt được là chủ yếu, trong quá trình phát triển của Tạp chí không tránh khỏi một số hạn chế như sau:

Thứ nhất, do nhân sự của Tòa soạn thiếu nhiều nên một số vấn đề thuộc công việc của Tạp chí triển khai còn hạn chế tính khẩn trương, kịp thời, nhất là triển khai tạp chí online;

Thứ hai, một số bài viết có hàm lượng khoa học chưa thật sự cao, chưa phản ánh được thực trạng của hoạt động mà chủ đề bài viết đề cập đến; số lượng bài viết mang tính nghiên cứu cơ bản và bài viết mang tính nghiên cứu trao đổi còn ít; một số bài viết quá chú trọng về nghiên cứu định lượng nên những giải pháp, khuyến nghị rất chung chung, không cụ thể. Nếu chú ý kết hợp hơn với nghiên cứu định tính thì chất lượng bài sẽ tốt hơn và các khuyến nghị sẽ cụ thể hơn;

Thứ ba, chưa thu hút được nhiều bài viết của những nhà khoa học có uy tín trong và ngoài nước, những bài viết mang tính đột phá làm trụ cột, hướng dẫn dư luận, tổng kết thực tiễn về vấn đề có tính thời sự cấp thiết đối với sự phát triển kinh tế - xã hội nói chung và ngành Tài chính nói riêng. Đồng thời, chưa có cơ chế đặt bài đối với những bài mang tính cốt lõi của từng Chuyên mục trong tạp chí...

Thứ tư, hiệu quả của việc thu hút các cộng tác viên của Tạp chí tuy có nhiều tiến bộ nhưng vẫn còn những hạn chế nhất định. Đặc biệt là, chưa thiết lập được mối quan hệ chặt chẽ giữa các cộng tác viên thuộc các đơn vị của ngành Tài chính từ Trung ương đến địa phương và với các công tác viên thuộc các cơ sở giáo dục đào tạo trong cả nước với Tạp chí. Do đó, thông tin nhận được từ các đơn vị thực tiễn còn hạn chế.

Giải pháp nâng cao chất lượng Tạp chí

Để tiếp tục nâng cao chất lượng và thương hiệu của Tạp chí NCTCKT và Journal of finance & Accounting Research, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của bạn đọc trong và ngoài nước trong bối cảnh Cách mạng công nghiệp lần thứ tư, trong thời gian tới cần thực hiện một số giải pháp chủ yếu sau:

Một là, xây dựng Tạp chí thành một đơn vị độc lập trực thuộc Học viện Tài chính, bổ sung

nhân sự đủ cho Tạp chí, là những người có kiến thức về tài chính kế toán, kiến thức báo chí và kiến thức về công nghệ thông tin để có thể đáp ứng được chức năng, nhiệm vụ của Tạp chí trong bối cảnh công nghệ ngày càng phát triển;

Hai là, tiếp tục nghiên cứu, hoàn thiện các Chuyên mục của Tạp chí. Bám sát các chính sách vĩ mô của Đảng và Nhà nước trong phát triển kinh tế - xã hội, trong xây dựng và hoàn chỉnh hệ thống luật pháp của quốc Hội; các chính sách, Chiến lược phát triển của ngành Tài chính, của Bộ giáo dục và Đào tạo để có kế hoạch, chủ động đặt hàng viết bài theo chủ đề quan trọng nhằm có những bài có tính lý luận và thực tiễn cao, có hàm lượng khoa học tốt, định hướng cho Tạp chí trong việc nâng cao chất lượng.

Ba là, nâng cao chất lượng công tác biên tập. Ngoài việc phân công cho các thành viên của Hội đồng Biên tập còn có thể mời những nhà khoa học có uy tín, có nhiều kinh nghiệm theo từng chuyên ngành sâu ở trong và ngoài nước để phản biện độc lập, góp ý kiến đề tác giả bài báo chỉnh sửa, bổ sung nhằm đáp ứng được chất lượng khi đăng bài. Những bài viết không có hàm lượng khoa học cao; không logic và không có tính thời sự sẽ không đăng.

Bốn là, hợp tác chặt chẽ với các Tạp chí có uy tín trong và ngoài nước để có cơ hội trao đổi, học hỏi kinh nghiệm nhằm ngày càng nâng tầm của Tạp chí lên mức độ mới.

Năm là, chuẩn bị những điều kiện cần thiết để đề xuất nâng thêm kỳ của Journal of finance & Accounting Research lên 24 kỳ trong một năm và xây dựng thêm tạp chí Online.

Sáu là, từng bước nâng cao chất lượng tạp chí, trong giai đoạn tới, phát triển Tạp chí tiếng Anh thuộc danh mục các tạp chí Uy tín Quốc tế ISI/ Scopus.

Tài liệu tham khảo:

Ngô Thế Chi và Nguyễn Thị Lan (2018), "Giải pháp nâng cao chất lượng tạp chí Nghiên cứu Tài chính Kế toán", Kỷ yếu Hội thảo Học viện Tài chính 55 xây dựng và phát triển, NXB Tài chính, Hà Nội.

Nguyễn Thị lan (2015), "Tạp chí Nghiên cứu Tài chính- 15 năm xây dựng và phát triển", Tạp chí NCTCKT số 8/2018.

Ngô Thế Chi, Nguyễn Thị Thanh Huyền (2023), Hai mươi năm phát triển Tạp chí Nghiên cứu Tài chính Kế toán

Tư liệu của tạp chí Nghiên cứu Tài chính Kế toán.